

täydennettynä Malmin lentokentän melunmittauksista laaditulla kartalla.

Maistraattia, terveystarkastusvirastoa, kiinteistölautakuntaa, kaupunkisuunnittelulautakuntaa, satamalautakuntaa, teollisuuslaitosten lautakuntaa, liikennelaitoksen lautakuntaa ja metrotoimikuntaa kehoitettiin ryhtymään ohjeissa mainittuihin toimenpiteisiin melua aiheuttavien tekijöiden vähentämiseksi.

Poliisilaitokselle, liikenneministeriölle, merenkulkuhallitukselle ja Suomen Kaupunkiliitolle päätettiin tehdä »Meluntorjuntaohjeissa» mainitut esitykset.

Kaupungin omistamille autoille suositeltiin kolmen minuutin joutokäyntirajoitusta (18.9. 2508 §).

Valtuutettu Kalliala ym. kiinnittivät kirjessään huomiota kaupungin omien laitosten

ja työkonoiden aiheuttamiin meluhaittoihin. Yleisten töiden lautakunta totesi, että mm. paineilmalla toimivien laitteiden ja ilmapuristimien aiheuttamaa melua voidaan vähentää vain hankkimalla uutta kalustoa. Kun kuitenkin alan tekninen kehitys on vasta päässyt alkuun, ei ole vielä mahdollista asettaa laitteiden vakiovaatimukseksi tiettyä melutasoa. Terveystarkastuslautakunta korosti, että pyrittäessä vähentämään melua ja melun aiheuttamia terveydellisiä haittoja, olisi melua ennakolta ehkäisevän toiminnan ja valvonnan tehostamiseksi lisättävä terveydenhoitoviraston valvontaosaston henkilökuntaa ja kalustoa. Kaupunginhallitus ilmoitti kirjeen lähettäjiille 18.9. tekemästään päätöksestä, minkä mukaisesti kaikille lauta- ja johtokunnille toimitettiin ympäristönsuojelutoimikunnan laatimat meluntorjuntaohjeet (2.10. 2737 §).

3. Terveys- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveystarkastus ja sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Aikuisväestön terveystarkastuskomitean mietinnössä esitettiin, että kaupungissa olisi syytä aloittaa terveystarkastus- ja valistusmenetelmien kehittäminen erityisesti sepelvaltimotaudin syntyyn vaikuttavien riskitekijöiden vähentämiseksi. Komitea ehdotti, että terveystarkastusprojektin ensimmäinen vaihe käsittäisi ohjelman, jonka mukaan toteutettaisiin 45—54 vuotiaiden helsinkiläisten miesten seuratutkimus ja terveystarkastuksen järjestäminen. Edelleen komitea esitti suoritettavaksi esitutkimuksen, joka käsittäisi n. 2 000 kaupunkilaista. Näille suoritettaisiin lähinnä sepelvaltimotaudin riskitekijöihin kohdistuva seuratutkimus. Kaupunginhallitus lähetti mietinnön ja siitä hankitut lausunnot terveystarkastuskunnalle otettavaksi huomioon kaupungin kansanterveysjärjestön toimin-

tasuunnitelmaa laadittaessa. Kaupunginhallitus kehotti terveystarkastustoiminnassa ottamaan huomioon erityisesti rintamasotilastutkimuksen omaavien helsinkiläisten terveystutkimuksen järjestämisen (26.6. 1980 §).

Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan yhteyteen asetettuun terveyden- ja sosiaalihuollon työryhmään nimettiin kaupungin edustajiksi terveystarkastuskunnan puh.joht. Maija Saari, sairaalalautakunnan jäsen Sirkka Vuorela ja huolto-osaston toim.joht. Usko Tiainen (15.5. 1442 §, 4.9. 2359 §, 18.9. 2513 §).

Terveystarkastuskomitean seminaari annettiin henkilöasiainjaoston suunniteltavaksi sen esittämällä pohjalla yhteistyössä sairaala-, terveys- ja huoltolautakunnan kanssa (21.2. 612 §).

Lääkintöhallitus myönsi jatkoaikaa 30.11. saakka kansanterveyslain 19 §:n tarkoittamien toimintasuunnitelmien laatimista varten

vuodelle 1972 ja 5-vuotiskaudelle 1973—1977 (21.8. 2247 §, 25.9. 2666 §).

Pienoisröntgenlaitteiden säteilymäärän selvittämiseksi kehoitettiin kaikkia niitä kaupungin laitoksia, joissa oli pienoisröntgenym. vastaavia laitteita, ilmoittamaan palkkalautakunnalle, miten näiden laitteiden toiminta sekä henkilökunnan suojaus ja säteilymittaukset oli järjestetty sekä laitteiden säteilymäärät. Lautakuntaa kehoitettiin ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin huomioonottaen valtakunnalliset järjestelyt (30.10. 3043 §).

Terveystenhoitovirasto. Johtavaksi terveydenhuoltolääkäriksi palkattiin 1.5. lukien lääket. lis. Carl-Gustaf Gröndahl 3 863 mk:n suuruisella kuukausipalkalla (28.2. 682 §). Kaupunginhallituksen 10.11.1971 suorittama terveydenhoitoviraston johtavan ylihoitajan vaali raukesi virkaan valitun peruutettua hakemuksensa (6.3. 775 §).

Virasto oikeutettiin palkkaamaan kauintaan v:n 1972 loppuun saakka työsopimussuhteeseen henkilökuntaa seuraavasti: terveydenhoitovirastoon kolme toimistoapulaista 10. pl:aa ja kolme toimistoapulaista 7. pl:aa vastaavin palkkaeduin, terveyskeskukseen 13 kokopäivätoimista ja 2 puolipäivätoimista 9. pl:n toimistoapulaista (29.5. 1632 §, 30.10. 3041 §).

Terveydenhoitolautakunta oikeutettiin jatkamaan kotiaivustustoimintaa vuoden loppuun palkkaamalla 5. pl:aa vastaavin palkkaeduin hoitoavustajia, käyttäen määrärahoja, jotka säästyivät sen vuoksi, ettei saatu palkatuksi riittävästi terveyssisaria (5.6. 1710 §).

Sairaalavirastosta siirrettiin tp. päivystävän sairaanhoitajan virka 1.1.1973 lukien terveyskeskukseen (9.10. 2776 §).

Kansanterveyslakiin liittyvät järjestelyt. Kaupunginhallitus päätti, että valtuuston 22.3. tekemä päätös järjestelyistä saadaan mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön.

Terveydenhoitovirastossa lakkautettiin 1.4.

alkaen 183 tilapäistä virkaa edellyttäen, että asianomaiset viranhaltijat siirtyvät kansanterveyslaissa määrätyin edellytyksin uusiin vastaaviin virkoihin. Samalla kaupunginhallitus päätti, että terveyskeskukseen saatiin tilapäiseen virkasuhteeseen palkata:

a) ajaksi 1.4.—31.12. 22 terveyskeskuslääkäreä, 19 terveyskeskushammaslääkäreä ja 27 terveydenhoitajaa, joista kaksi puolipäivätoimista

b) ajaksi 1.7.—31.12. kolme terveyskeskuslääkäreä ja kaksi terveydenhoitajaa siten, että palkkauksessa noudatetaan palkkauskustannuksiin myönnettävän valtionavun perusteena olevaa palkkausta sekä että lääkärit ja hammaslääkärit saavat ylimenokautena myös toimenpidepalkkioita erikseen hyväksyttävän, valtionavun perusteista annettavaan asetukseen sisältyvän taksan mukaan sekä

c) ajaksi 1.4.—31.12. kolme erikoissairaanhoitajaa, joista yksi puolipäivätoiminen apulaisylihoitaja, 5 kotilääkintävoimistelijaa, 15 laboratoriohoitajaa, 32 toimistoapulaista, joista 20 puolipäivätoimista, 28 vastaanottoapulaista, 4 puheterapeuttia, 17 hammashoitajaa, joista 15 osapäivätoimista ja puolipäivätoiminen hoitoapulainen sekä

d) ajaksi 1.7.—31.12. kolme tp. laboratoriohoitajaa ja kaksi tp. toimistoapulaista siten, että c ja d kohdissa mainittujen tp. virkojen palkkaus määräytyy vastaavien lakkautettujen tp. virkojen palkkauksen mukaisesti ehdolla, että palkkausmenoihin saadaan valtionapu vähentämättömänä.

Asianomaiset tp. viranhaltijat siirretään 1.4. lukien vastaaviin uusiin terveyskeskuksen tp. virkoihin ottaen huomioon kansanterveyslain ja sen voimaannpanosta annetun lain sekä myöhemmin annettavat näihin liittyvät säännökset siirron tapahtuessa voimassa olleista palkkaeduista (27.3. 979 §).

Läntisten kaupunginosien suurpiirin terveysasemaa varten varattiin 6 000—8 000 kerrosalaneliometriä korttelista n:o 17032. Korttelissa n:o 17014 päätettiin toteuttaa hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan 6.4. antamas-

sa lausunnossa esitetyt järjestelyt (5.6. 1715 §).

Korvauksen maksamista Raimo Salmelalle v. 1951 myrkyllä suoritettun kyyhkysten hävittämisen yhteydessä tapahtuneesta vahingoittumisesta päätettiin jatkaa siten, että korvausta suoritetaan 172 mk/kk siltä ajalta, jolloin Salmela on laitoshoidossa. Korvausta suoritetaan kauintaan v:n 1973 loppuun ehdolla, ettei kaupunkia kohtaan esitetä muita vaatimuksia tässä asiassa (yjsto 5.12. 7060 §).

Kaupunginhallitus antoi kertomusvuoden aikana lääninhallitukselle useita lausuntoja, jotka koskivat tartuntavaaralliseen tautiin sairastuneiden henkilöiden oikeutta saada terveydenhoitolain mukainen korvaus työansion menetyksestä ja muustakin taloudellisesta vahingosta siltä ajalta, jonka he olivat eristettyinä tartuntataudin johdosta. Samalla merkittiin tiedoksi lääninhallituksen korvaushakemusten johdosta antamat päätökset.

Terveyslautakunta oikeutettiin suorittamaan palkkiona virka-ajan ulkopuolella hävitetyistä kyyhkysistä 1.11. alkaen 1 mk/kpl tehtävään määrätyille terveydenhoitoviraston henkilökuntaan kuuluville henkilöille. Oy Rentokil Ab:n kanssa tehtiin sopimus kyyhkysten hävittämisestä terveyslautakunnan esittämien ehdoin. Virastoa kehoitettiin myös huolehtimaan siitä, että asianomaisilla on tehtävän edellyttämä lupa siinä tapauksessa, että kyyhkysia hävitettiin ampumalla (23.10. 2980 §).

Terveysolojen tarkastustoimisto. Terveystarkastaja Kauko Salmela oli valittanut Uudenmaan lääninhallitukseen sivutoimilupaa koskevassa asiassa. Saatuaan kaupunginhallituksen selityksen ja Suomen Kaupunkiliiton asiaa koskevan lausunnon lääninhallitus totesi, että valtuusto oli tietoisena siitä, että Salmela oli kaupungin terveystarkastajan päävirkaisten viran haltija, valinnut hänet kunnallisen alkoholitarkastajan sivuvirkaiseksi apulaiseksi edellyttämällä, että Salmelan olisi ollut ennen virkaan ryhtymistä osoitettava saaneensa virkasäännön 12 §:ssä tarkoitetun sivutoimiluvan. Täten lääninhallitus

katsoi, ettei sivutoimiluvan hankkiminen tässä tapauksessa olisi ollut tarpeen, sekä että palkkalautakunnan ei niin ollen olisi tullut ottaa ratkaistavakseen Salmelan sivutoimilupahakemusta. Kun palkkalautakunta ja kaupunginhallitus siten olivat ylittäneet toimivaltansa, lääninhallitus harkitsi oikeaksi, ottaen huomioon kunnallislain 175 ja 178 §:n säännökset, kumota kaupunginhallituksen ja palkkalautakunnan päätökset. Osa kaupunginhallitusta katsoi, etteivät lääninoikeuden päätöksen perustelut olleet riittäviä sekä ehdotti muutoksen hakemista korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Äänestyksen perusteella kaupunginhallitus päätti tyytyä Uudenmaan lääninhallituksen päätökseen (31.1. 379 §, 6.11. 3126 §, 13.11. 3198 §, yjsto 5.7. 6206 §).

Ammattientarkastus. Terveyslautakunta oikeutettiin julistamaan haettavaksi 27. pl:n tilapäinen ammattientarkastajan virka omin palkkavaatimuksin (9.10. 2813 §).

Äitiys- ja lastenneuvolatoiminnasta yksityislääkäreille maksettava palkkio vahvistettiin 1.4. lukien 40 mk:ksi vastaanottokerralta ja 3.50 mk:ksi tutkittavaa kohden (27.3. 977 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 17.3. 1969 tekemäänsä päätöstä, oikeuttaa kiinteistölautakunnan suorittamaan vuokrana Maunulan äitiys- ja lastenneuvolahuoneistosta Kiinteistö Oy Metsäpurontie 13:n asuinhuoneistojen osalta asuntohallituksen kulloinkin vahvistaman vuokran 1.5-kertaisena (6.11. 3128 §).

Käytöstä poistettuja neuvolakalusteita myytiin erälle henkilöille (yjsto 14.6. 6074, 6076 §).

Yleisjaosto myönsi terveydenhoitovirastolle virastokohtaisen oikeuden aikana 1.7.—30.9. käyttää vuokra-autoa kaupunginhallituksen v. 1964 tekemän päätöksen mukaisin ehdoin kotisairaanhoidotoimiston ja neuvolatoimiston terveydenhoitajien virka-ajoihin (yjsto 12.7. 6247 §).

Terveyskeskus. Kallion terveysasemalla järjestettiin aikana 15.10.—31.12. kokeilun-

luonteisesti yleislääkäritasoista päivystystoimintaa, josta aiheutuneita menoja varten kaupunginhallitus myönsi enintään 378 846 mk (18.9. 2596 §).

Kaupunginhallitus päätti, v. 1964 vahvistamistaan ohjeista poiketen, että terveyskeskuksen lääkärien virkamatkat ja niistä aiheutuvat kustannukset saadaan suorittaa kunnallisen sopimusvaltuuskunnan, valtiovarainministeriön palkkaosaston ja Akavan 25.3. hyväksymän erillispöytäkirjan 3 §:n mukaisesti (23.10. 2973 §).

Vs. terveyskeskusylilääkäri Ritva Tieralalle suoritettiin v:n 1971 vuosilomasta erityisten syiden vuoksi pitämättä jääneistä 18 työpäivästä rahakorvauksena 2 666 mk (14.8. 2173 §).

Yleisjaosto vahvisti 17 terveysaseman vaihtokassan suuruudeksi 100 mk (yjsto 20.9. 6581 §).

Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin vuokraamaan Osuusmeijerien Eläkekassalta Laajasalon korttelin n:o 49018 tontille n:o 6 rakennutettavasta Laajasalon Liikekeskus Oy:n liikeketalosta n. 750 m²:n suuruinen aluelääkärien vastaanottohuoneisto 12.75 mk/m²/kk vuokrasta ja muutoin lautakunnan ja hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan lausunnoissa esitettyin ehdoin sekä lisäksi ehdolla, että tarvittavat pysäköintitilat varataan rakennuksen piha-alueelta (yjsto 12.7. 6261 §).

Aluelääkäri- ja kotisairaanhoidotoiminta talossa Hertankatu 12 Pasilassa lopetettiin 1.6. lukien (8.5. 1398 §).

Pasilan terveyskeskuksen käytöstä poistettua kalustoa myytiin eräille henkilöille (yjsto 14.6. 6075 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Töölön virastotalossa sijaitsevan terveysaseman muutostyösuunnitelmat (18.9. 2595 §).

Pihlajiston terveysaseman irtaimistohankinnat saatiin suorittaa odottamatta ratkaisua valtionapuasasiassa (11.9. 2489 §).

Useille henkilöille maksettiin korvauksia aluelääkäreiden vastaanotoilla kadonneesta

omaisuudesta (yjsto 16.2. 5322 §, 14.3. 5511 §, 24.5. 5967 §).

Roihuvuoren Sosialidemokraatit r.y:n kirjeen johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa yhdistykselle, että Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lastenpäivähoitolaitoksen yhteyteen oli suunniteltu sijoitettavaksi myös terveyskeskuslääkärien vastaanottotilat (13.11. 3200 §).

Myllypuron Sosialidemokraatit r.y. esitti kirjeessään terveyskeskuslääkärin vastaanoton järjestämistä Myllypuroon. Terveyslautakunta päätti ilmoittaa yhdistykselle, että Vartiokylään suunniteltiin parhaillaan peruspalvelupiiriä, johon myös Myllypuro kuuluisi (11.9. 2491 §).

Mäntsälän kunta esitti kaupungille sopimusta toisen kunnan asukkaille annettujen terveyskeskuspalvelujen korvaamisesta vuosittein. Kun kansanterveyslain mukaan tällainen sopimus tulee kysymykseen vain naapurikuntien tai kuntainliittojen välillä, terveysvirasto katsoi ettei ehdotus antanut aihetta toimenpiteisiin (11.12. 3520 §).

Hammashuolto-osasto. Suomen Hammashoitajat r.y. esitti, että terveyskeskuksen hammashoitajille järjestettäisiin kesäaikana työtä, ja että osa-aikaiset virat muutettaisiin kokopäivätoimisiksi. Kaupunginhallitus ilmoitti, että kirjeessä mainitut järjestelyt toteutetaan ao. suunnitelmien mukaisesti (16.10. 2881 §).

Valtuutettu Tuominen ym. kiinnittivät kirjeessään huomiota siihen, että ilmaisen hammashoidon ulkopuolelle jäävät ne koululaiset, jotka ovat vieraskielisissä kouluissa sekä niissä yksityisissä oppikouluissa, joissa on kansakouluastetta vastaavat valmistavat luokat. Kirjeen lähettäjiä ilmoitettiin, että valtionneuvoston hyväksymän suunnitelman mukaan saatetaan v. 1973 järjestelmällisen hammashoidon piiriin myös ne 6—13-vuotiaat lapset, jotka vielä olivat sanotun hoidon ulkopuolella. Kun kouluhammashoitolaitoksen hoitokapasiteettia on lisätty, voidaan ko. oppilaiden hammashoito aloittaa (6.11. 3130 §).

2. Kaupunginhallitus

Kouluhammaslääkäri Anna-Liisa Rinteele suoritettiin 295 mk korvauksena Eläintarhan kansakoulun katolta pudonneen kattotiilen hänen autolleen aiheuttamista vahingoista (yjsto 9.2. 5281 §).

Kouluterveydenhoidon ja kouluhammashoidon rationalisointitutkimusta varten myönnettiin kaupunginhallituksen yleisistä käytövaroista 10 000 mk (10.4. 1124 §).

Kouluterveydenhuolto-osastoon palkattiin tp. apulaisylivoitaja pl:aa A 20 vastaavin kuukausipalkoin ajaksi 16.9.—31.12. (4.9. 2416 §).

Sukupuolitautien poliklinikalle myönnettiin oikeus pitää 100 mk:n ennakkokassaa (yjsto 21.6. 6084 §).

Desinfiioimislaitos. Muuttaen 25.1.1971 tekemäänsä päätöstä kaupunginhallitus hyväksyi Auroran sairaalan rakennuksen n:o 16 (desinfiioimislaitoksen sauna) numeroilla 1—5 varustetut muutospirustukset (27.11. 3346 §).

Terveystenhoitoviraston toimesta suoritettavat vanhusten ja invalidien kylvetykset saatiin desinfiioimislaitoksen saunan korjaustöiden aikana suorittaa Pihlajamäen vanhusten asuntolan ja Suursuon vanhainkodin saunatiloissa siten, että Pihlajamäen saunan käytöstä suoritetaan 1 000 mk/kk ja Suursuon saunan käytöstä 400 mk/kk. Mainittua kylvetysoimintaa varten saatiin palkata 8. pl:n mukaisin palkkaeduin kaksi ts. kylvettäjä siksi kunnes desinfiioimislaitoksen saunan korjaustyöt saataisiin valmiiksi, kuitenkin kauintaan v:n 1973 loppuun (25.9. 2668 §, 27.2. 3695 §).

Desinfektiounun tilauksen peruuttamista koskevassa asiassa raastuvanoikeus velvoitti kaupungin maksamaan tanskalaiselle yhtiölle A. Wilson A/S:lle korvauksen menetetystä kauppavoitosta ym. Kun hovioikeus vahvisti 2.2. raastuvanoikeuden päätöksen, kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa hakemaan muutosta hovioikeuden tuomioon (21.2. 616 §).

Terveystenhoitovirasto oikeutettiin puhdistuttamaan desinfiioimislaitoksen suorittaman turkiskuuoriaten myrkytyksen yhteydessä likaantuneet kokolattiamatot (yjsto 26.4. 5771 §).

Maidontarkastamo. 29. pl:n tarkastavan eläinlääkärin eli V kaupungineläinlääkärin virkaan valittiin eläinlääket.lis. Olli Kokko. Sijaisena toimi 1.3. saakka eläinlääket.lis. Kirsti Manninen (17.1. 248 §, 13.3. 799, 838 §, 27.3. 978 §, 10.4. 1125 §).

Maidontarkastamon autonkuljettajan ja kolmen pesijän lepoaika lyhennettiin yhdestä tunnista 30 minuutiksi (yjsto 28.6. 6154 §, 4.10. 6684 §).

Kaupunginhallitus päätti, että maidontarkastamo saadaan toistaiseksi pitää suljettuna lauantaisin (15.5. 1480 §).

Kaupungin ja Hj. Ingman Kommandiitti-yhtiön välinen, v. 1962 tehty maidontarkastuksia koskeva sopimus päätettiin irtisanoa päättyväksi 31.12. 1972 (26.6. 1981 §).

Maidontarkastamon ja terveydellisten tutkimusten laboratorion kustannuksiin anottiin valtionapua 45 000 mk kumppaakin varten. Kauppa- ja teollisuusministeriö myönsi molemmille 5 000 mk:n avustuksen. Koska kysymyksessä oli ns. harkinnanvarainen valtionapu, kaupunginhallitus päätti tyytyä päätöksiin (27.12. 3692 §).

Valtuusto oikeutti 21.6. terveyslautakunnan tekemään sopimuksen *pieneläinsairauksien hoidosta* ja eläinlääkäripäivystyksestä sekä omistajaa vailla tavattujen pieneläinten hoidosta. Tämän johdosta päätettiin irtisanoa kaupungin ja Helsingin Eläinhuoltoyhdistys r.y:n välillä v. 1953 tehty sopimus päättyväksi 31.12.1973 ehdolla, että irtisanominen raukeaa ja sopimus jatkuu entisin ehdoin, ellei sopimusta kaupungin ja eläinlääketieteellisen korkeakoulun välillä ole tehty 1.4. 1973 mennessä (18.12. 3611 §).

Kaupungin laitoksia kehoitettiin välttämään runsaasti fosfaattia tai NTA:ta sisältäviä pesuaineita ja asettamaan työpisteisiin, joissa yksityistä kulutusta voidaan ohjailla,

kuten esim. matonpesulaitureille, vastaavalaiset suositukset (24.4. 1215 §).

Ensiapu- ja sairaankuljetuskomitea ehdotti mietinnössään, että sairaalalautakunnan tehtäväksi annettaisiin:

- ryhtyä yhteistoimintaan Helsingin Lääkäriyhdistyksen kanssa lääkärinvälitystoiminnan tehostamiseksi,
- järjestää lääkäripäivystysautotoiminta,
- järjestää palolaitoksen sairaankuljetustoiminnan lääkinnällinen ohjaus,
- järjestää sairaankuljettajien koulutus,
- hankkia yhteistoiminnassa palolaitoksen kanssa päivystyspoliklinikoihin radiopuhelinverkon edellyttämä kalusto,
- järjestää ensiapu- ja sairaankuljetustoimintaa koskeva yleinen tiedotus yleisölle,
- varautua suuronnettomuuksien varalta tarvittavaan ensiapuvalmiuteen,
- järjestää hammaslääkäripäivystys.

Terveidenhoitolautakunnan tehtäväksi annettaisiin:

- järjestää yleislääkärin päivystysvastaanotot,
- järjestää kaupungin laitosten henkilökunnan ja asukkaiden ensiapukoulutus,
- järjestää epidemian aikana väestön informointi.

Helsingin yliopistollista keskussairaala pyydetäisiin osallistumaan:

- viestitusjärjestelmän aikaansaamiseen,
- sairaankuljettajien koulutukseen,
- suuronnettomuus- ja katastrofitilanteiden lääkintävalmiuden järjestämiseen,
- lääkäriambulanssikokeilun jatkamiseen.

Kaupunginhallitus kehotti sairaalalautakuntaa huolehtimaan ensiapu- ja sairaankuljetustoiminnan kehittämisestä mietinnössä esitettyjen suuntaviivojen ja ehdotusten pohjalta ja terveyslautakuntaa ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin päivystystoiminnan järjestämiseksi ja epidemioita koskevan informoinnin tehostamiseksi sekä huolehtimaan ensiapukoulutuksen järjestämisestä (10.1. 156 §).

Sairaalat

Kaupungin sairaaloiden pysyttäminen paikallissairaaloina. Kansanterveyslain voimaantulo edellytti paikallissairaaloiden toiminnan lopettamista ja siirtämistä terveyskeskuksen toiminnassa käytettäväksi, jollei valtioneuvosto toisin määrää. Koska terveyskeskuksissa oli tarkoitus järjestää sairaansioja yleislääkärin hoidossa oleville potilaille, ei ollut tarkoituksenmukaista siirtää erikoislääkärijohtoisia paikallissairaaloita terveyskeskusten osiksi. Kaupunginhallituksen ja lääkintöhallituksen esityksestä valtioneuvosto päätti, että kansanterveyslain voimaan tultua Auran, Kivelän, Malmin ja Marian sairaalat jatkavat toimintaansa 31.12.1973 saakka kunnallisista yleissairaaloista annettussa laissa tarkoitettuina paikallissairaaloina (6.3. 776 §, 2.5. 1319 §).

Lääkintöhallituksen tiedusteltua *sairaanhoitolaitosten toimintavalmiussuunnitelmia onnettomuuksien varalta* kaupunginhallitus ilmoitti, että kaupungin sairaalain sairaalakoh- taiset katastrofisuunnitelmat olivat valmis- tuneet ja että Malmin ja Marian sairaala lähettäisivät katastrofin sattuessa yhden lääkärijohtoisen ensiapuryhmän onnettomuuspaikalle. Lisäksi kaupungin sairaaloissa voidaan suuronnettomuuksien sattuessa toteuttaa sairaalalautakunnan esityksessä mainitut sairaansijajärjestelyt, joiden avulla voidaan vuorokauden kuluessa varata n. 1 500 sairaansijaa onnettomuuden uhreille (ks. myös Väestönsuojelu, 31.1. 385 §).

Kaupungin sairaalain varsinaiset *poikkeusolojen sairaalasunnitelmat* lähetettiin lääkintöhallitukselle ja alueelliselle neuvottelukunnalle (27.12. 3691 §).

Merkittiin tiedoksi Maailman terveysjärjestön tutkimusohjelmaan kuuluva lääkintäpalvelusten käyttötutkimus (WHO/ICS-MCU) »sairastavuus ja lääkintäpalvelusten käyttö pääkaupunkiseudulla 1968 ja 1969», joka Kansaneläkelaitoksen v. 1968 kanssa tehdyn sopimuksen mukaan laajennettiin

2. Kaupunginhallitus

kaupungin osalta sellaiseksi, että se samalla palvelisi terveydenhuollon suunnittelua (14.2. 544 §).

»*Lääkinnällinen kuntoutus ja sen kehittäminen 1970-luvulla*» -nimisestä muistiosta lääkintöhallitus pyysi sairaalalautakunnan, huoltolautakunnan ja terveydenhoitolautakunnan lausunnot. Kaupunginhallitus esitti kantanaan lääkintöhallitukselle, että ko. muistio on hyvä perusta kuntoutusta kehitettäessä, joskin useissa yksityiskohdissa lisäselvitykset olisivat tarpeen ennen suunnitelman toteuttamista (28.2. 690 §).

Kaupunginhallitus totesi, että *sairaalaruokakomitean* mietinnössään tekemät ehdotukset oli saatu pääkohdiltaan toteutetuiksi sekä kehotti sairaalalautakuntaa edelleenkin ottamaan huomioon mietinnössä esitetyt näkökohdat ja ehdotukset sairaalaravintoa koskevassa kehitystyössä. Terveydenhoitovirastoa kehoitettiin ryhtymään toimenpiteisiin ruoanpidon hygienian tarkastusten toimittamiseksi sairaaloissa komitean ehdottamalla tavalla (14.2. 541 §).

Sairaalalautakunnan todettua, ettei *sairaalain tekninen organisaatio* enää vastannut ajan vaatimuksia eikä henkilöstöllä kaikilta osin ollut tehtävien vaatimaa koulutusta, myönnettiin tästä johtuneiden epäkohtien tutkimista varten enintään 29 800 mk (16.10. 2883 §, 11.12. 3517 §).

Kaupungin sairaalain kirurgian osastojen potilasjonoja koskevan tutkimuksen johdosta kaupunginhallitus kehotti sairaalalautakuntaa harkitsemaan suunnittelutoimikunnan esittämän yhteistyöelimen asettamista, jossa Marian, Malmin ja Laakson sairaaloiden johdon ja kirurgien edustajien lisäksi olisivat edustettuina sairaalavirasto ja kotisairaanhoidotoimisto (26.6. 1984 §).

Sairaansijojen luovuttaminen Espoolle. Espoon kaupunginhallituksen kirjeen johdosta kaupunginhallitus ilmoitti olevansa valmis neuvottelemaan Helsingin yliopistollisesta keskussairaalaista varattujen sairaansijojen

mahdollisesta luovuttamisesta Espoon kaupungille (2.10. 2738 §).

Virkojen täyttäminen. Yhteensä 147 tilapäistä viranhaltijaa saatiin virkoja haettavaksi julistamatta ottaa näiden viranhaltijoiden nykyisten tehtävien suorittamista varten perustettuihin vakinaisiin virkoihin (6.11. 3127 §).

Puheterapeuttien palkkaus. Sairaalassa saatiin 1.4. lukien toimiville puheterapeuteille maksaa 20 mk hoitotunnilta edellyttäen, ettei mainittua tuntikorvausta noudatettu kokopäivätyössä. Hesperian sairaalan työsopimus-suhteiselle puheterapeutille saatiin suorittaa 21. pl:aa vastaava palkka (13.3. 840 §).

Anestesiaalääkärinäytöksen järjestäminen. Kiireellisiä anestesia-tehtäviä suorittamaan kutsutuille ulkopuolisille lääkäreille ja niille kaupungin sairaalain anestesiaaläkäreille, jotka eivät ole päivistysvuorossa, saatiin 1.5. lukien maksaa toimenpidekohtainen palkkio, joka määräytyy sosiaaliministeriön v. 1966 vahvistaman sairausvakuutuslain mukaisen ns. lääkäripalkkion palautustaksan 20 §:ään sisältyvän anestesiologian alan toimenpidetaksan mukaisesti (17.4. 1179 §).

Ulkopuolisten lääkärin palkkaaminen päivystystehtäviin. Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan palkkaamaan edelleen v:n 1972 ja 1973 aikana Malmin sairaalan kirurgian ja sisätautien osastoille sekä Auroran ja Marian sairaalain kirurgian osastoille päivystystehtäviin ulkopuolisia laillistettuja lääkäreitä korvausta vastaan, joka on arkipäivystyksestä 400 mk sekä lauantai-pyhäpäivystykseltä 500 mk (26.6. 1985 §, 4.12. 3432 §).

Yksityisvastaanottojen järjestäminen sairaaloissa. Eräille kaupungin sairaalain lääkäreille myönnettiin oikeus kertomusvuoden aikana käyttää sairaalain välineitä ja hoitohenkilökuntaa yksityispotilaiden vastaanottamiseen. Sairaalalautakunta teki sopimukset ko. lääkäreiden kanssa ja huolehti tavanomaisten ehtojen täyttämisestä (17.1. 244 §, 31.1. 381 §, 21.2. 609 §, 8.5. 1401 §, 7.8. 2085 §, 18.12. 3605 §).

Obduktiopalkkiot. Merkittiin tiedoksi, että kunnallinen sopimusvaltuuskunta vahvisti kaupunginhallituksen omasta puolestaan vahvistamat obduktioapulaisten palkkiot 1.4. alkaen seuraaviksi: virka-ajan ulkopuolella suoritetusta obduktiosta 30 mk, virka-aikana suoritetusta obduktiosta niille viranhaltijoille, joiden tehtäviin eivät kuulu obduktioapulaisten tehtävät 18 mk, ja ulkopuolisille obduktioapulaistille 30 mk (27.3. 972 §, 11.9. 2494 §).

Siivoustöiden ohjaajien palkkaus. Eräille Malmin, Kivelän ja Nikkilän sairaalain sairaala-apulaistille, jotka oli määrätty hoitamaan oman virkansa lisäksi kokeilunluonteisesti siivoustöiden ohjaukseen liittyviä tehtäviä, suoritettiin 8. pl:n ja 5. pl:n palkkauksen välinen erotus henkilökohtaisena palkanlisänä 1.6.1971 lukien (4.4. 1045 §, 11.9. 2487 §).

Apuhoitajien täydennyskoulutus. Suomen Apuhoitajat r.y:lle päätettiin ilmoittaa, että yhdistyksen esitys apuhoitajien täydennyskoulutuksen järjestämisestä ei tässä vaiheessa antanut aihetta toimenpiteisiin, koska kysymys ratkaistaisiin terveydenhuoltoalan henkilöstön koulutustarvetta koskevan kokonaisselvityksen valmistuttua (18.12. 3594 §).

Vuosilomasijaisten asunnot. Kaupungin sairaalain hoitohenkilökunnan vuosilomasijaisia varten saatiin kesällä 1972 vuokrata 3 kuukauden ajaksi tarvetta vastaavasti enintään 50 oppilasasuntoa Sibelius-Akatemian oppilasasuntola Clavista (24.4. 1255 §).

Erikoistumissairaalaoikeudet. Kivelän sairaalan korva-, nenä- ja kurkkutautien osastolle ja Malmin sairaalan sisätautien osastolle päätettiin anoa erikoistumissairaalaoikeuksia (21.2. 610 §).

Korvaukset menetetyistä omaisuudesta. Sairaaloiden potilaille ja henkilökunnalle suoritettiin useita korvauksia sairaaloissa tai kotihoidossa vahingoittuneesta tai kadonneesta omaisuudesta.

Eräälle potilaalle maksettiin korvausta 5 724 mk hoitotoimenpiteen yhteydessä sat-

tuneen teknisen häiriön aiheuttaman, työansion menetykseen johtaneen vamman vuoksi (yjsto 24.5. 5970 §).

Työpukukorvaus. Korkein hallinto-oikeus oli tutkinut sairaala-apulaisten Aune Mustosen työpukukorvausta koskevassa asiassa tekemän valituksen ja todennut, että lääninhallituksen ei olisi pitänyt käsitellä Mustosen asiaa valituksena, vaan hakemuksena ja harkinnut oikeaksi kumota lääninhallituksen päätöksen. Tutkittuaan hakemuksen korkein hallinto-oikeus harkitsi oikeaksi hylätä sen, koska katsoi, ettei Mustonen ollut valtuuston vahvistaman kaupungin viranhaltijain luontoissuoritusäännön 56 a §:ssä tarkoitettuihin tavoin velvollinen käyttämään viran-toimituksessa virkapukua, eikä siten ollut oikeutettu saamaan siitä korvausta (3.1. 84 §, v:n 1971 kert. s. 168).

Sairaalavirasto. Sairaalalautakunta oikeutettiin palkkaamaan sairaalavirastoon kauintaan v:n 1972 loppuun tp. hallintolääkäri valtion B2 palkkausluokan mukaisella kuukausipalkalla sairaalalalisineen sillä ehdolla, että kaupunginvaltuusto päättäisi lakkauttaa sairaalakeskuksen johtavan lääkärin viran (30.10. 3044 §).

Sairaalavirastoon saatiin palkata kauintaan v:n 1972 loppuun ts. toimistoapulainen 9. pl:aa vastaavin palkkaeduin sekä ajaksi 16.9.—31.12. lääkärinvalityksen toimistotyöhön ts. toimistoapulainen 7. pl:aa vastaavin palkkaeduin (8.5. 1402 §, 4.9. 2417 §).

Sairaalavirasto oikeutettiin pitämään 130 mk:n suuruisia käteiskassaa (yjsto 2.8. 6334 §).

Koko maata käsittävän, mm. potilaiden sosiaaliturvatunnukset ja henkilörjoituskunnat sisältävän mikrofilmitietokonerekisterin eli ns. maammekirjan ja kahden mikrofilminlukulaitteen hankkimista varten myönnettiin 4 100 mk (11.12. 3525 §).

Valtion sairaanhoitokoulun oppilailta ja ulkopuolisilta harjoittelijoilta päätettiin periä samat ateriatavikkeet kuin viranhaltijoilta (14.8. 2177 §).

Auroran sairaala. Lääket. ja kir.tri Jouni Jännekselle myönnettiin ero klinisen laboratorio-osaston ylilääkärin virasta 2.11. lukien (18.12. 3604 §).

Kaupunginhallitus myönsi 14 547 mk ts. ortopedilääkärin palkkaamiseksi valtion A29 pl:aa vastaavin palkkaeduin ajaksi 15.9.—31.12 (11.9. 2493 §).

Lääkintöhallitukselle esitettiin, että ortopedilääkäri Veijo Vahvaselle myönnettäisiin oikeus saada samanaikaisesti hoitaa enintään kahta potilasta erikoismaksuluokassa (4.12. 3431 §).

Kaupunginhallitus päätti irtisanoa anestesiyylilääk. Sari Gylander-Peltolan 1.3.1973 lukien (28.2. 693 §, 17.4. 1183 §, 14.8. 2172 §, 21.8. 2248 §, 27.11. 3348 §, 4.12. 3430 §).

Erikoissairaanhoitajat Kristina Häggblom ym. valittivat Auroran sairaalan johtajan päätöksestä, jolla erikoissairaanhoitajan virkaan oli valittu Kirsti Schlückling. Uudenmaan lääninhallitus hylkäsi valituksen (6.3. 774 §, 15.5. 1482 §, 2.10. 2736 §).

Trooppisten tautien tutkimukseen ja hoitoon liittyviin koulutuskustannuksiin lääkintöhallitus myönsi 2 580 mk (15.5. 1484 §, 26.6. 1982 §).

Merkittiin tiedoksi, että sos.- ja terv. ministeriö oli hyväksynyt Auroran sairaalan isotooppilaitteiston ja ultrasentrifugin perushankinnat 80 071 mk:n määräisinä valtionavun suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan (4.4. 1050 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei sairaalalautakunnan esitys lastenpsykiatrisen päiväosastotoiminnan aloittamisesta Auroran sairaalassa antanut aihetta toimenpiteisiin, mutta kehotti sairaalalautakuntaa merkitsemään v:n 1973 talousarvioehdotukseensa määrärahan ko. kokeilunluonteista päiväosastotointa varten (27.3. 976 §).

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lasten Kuntoutuskodille ilmoitettiin, että kaupunki korvaa Vesa Valkeisen kuntoutuksesta aiheutuneet kustannukset Auroran sairaalan mää-

räämältä hoitoajalta, kuitenkin enintään 66 mk/vrk (7.2. 459 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Auroran sairaalan keittöön perusparannustyötä koskevat, 26.11.1970 päivätyt pääpiirustukset (4.12. 3436 §).

Auroran sairaalan infektioosastin pesetäminen siirrettiin keskuspesulan suoritettavaksi sen jälkeen, kun keskuspesula oli saanut valmiiksi tilat infektioosastin pesua varten ja hankkinut tarvittavan pesukoneen. Auroran sairaalassa vapautuneisiin tiloihin sijoitettaisiin kaukolämmön jakelukeskus sairaalan liittyttyä kaukolämpöverkoston (29.5. 1634 §).

Kivelän sairaala. Prof. Mikko Virkkuselle myönnettiin ero sisätautien osaston ylilääkärin virasta 27.3.1973 lukien (4.12. 3435 §).

Valtion B 3 palkkausluokkaan kuuluvan röntgenylilääkärin virkaan valittiin, dos. Yrjö Perttala (7.2. 453 §).

Ajaksi 1.9.—31.12. palkattiin tilapäinen sairaanhoitaja 13. pl:n mukaisin palkkaeduin (19.6. 1809 §).

Konsultoivalle gynekologierikoislääkärille ja reumaortopedierikoislääkärille päätettiin maksaa 1.3. lukien seuraavat palkkiot: vähintään dosentin pätevyyden omaavalle lääkärille enintään 30 mk, muulle kuin dosentin pätevyyden omaavalle erikoislääkärille enintään 20 mk sekä lisäksi matkaan käytetystä ajasta 15 mk käyntikerralta (27.3. 970 §).

Kaupunginhallitus tyytyi lääkintöhallituksen Kivelän sairaalan mielitautiosaston, tarkkailuosaston ja huolto-osaston rakentamiskustannusten valtionapua koskevaan päätökseen (18.12. 3603 §).

Kivelän sairaalan juhlasalin ja kerhohuoneiden luovuttamisesta muuhun kuin virastokäyttöön hyväksyttiin seuraavat ohjeet:

1) Kivelän ja Hesperian sairaalain talouspäälliköllä on oikeus korvauksetta luovuttaa juhlasali ja kerhohuone kaupungin terveyden- ja sairaanhoitolaitosten järjestämiä koulutus- ja kokoustilaisuuksia samoin kuin sairaalahenkilökunnan yhdistysten maksuttomia tilaisuuksia varten.

2) Talouspäälliköllä on oikeus luovuttaa mainittujen tilojen käyttöoikeus kaupungin muille elimille sekä kaupungin palveluksessa olevien, muille kuin 1) kohdassa tarkoitetuille sairaalahenkilökunnan yhdistyksille samoin kuin terveyden- ja sairaanhoitoa edistävälle yhdistyksille sekä seurakunnille, jolloin juhlasalin käytöstä peritään arkisin 8 mk/tunti sekä lauantaisin ja pyhäpäivisin 12 mk/tunti.

3) Talouspäälliköllä on oikeus päättää mainittujen tilojen käytöstä myös muihin kuin 1) ja 2) kohdassa mainittuihin vuokraajiin nähden ja peritään tällöin juhlasalin käytöstä arkisin 12 mk/tunti ja lauantaisin ja pyhäpäivisin 18 mk/tunti.

4) Vuokrana kerhohuoneen käytöstä peritään muilta kuin 1) kohdassa mainituilta yhteisöiltä 3 mk/tunti arkisin ja 5 mk/tunti lauantaisin ja pyhäpäivisin.

5) Edellämainittuihin vuokriin sisältyy korvaus valaistuksesta sekä huonetilojen siivouksesta käytön jälkeen.

6) Maksullisia tilaisuuksia varten ei huone-tiloja saa vuokrata (10.1. 151 §).

Erään potilaan pyydettyä jäljennöstä sairaskertomuksestaan, kehoitettiin sairaalalautakuntaa huolehtimaan siitä, että potilas saa Kivelän sairaalasta jäljennöksen sairauskertomuksestaan, mikäli hän esittää varteenotettavia perusteita vaatimuksensa tueksi ja mikäli siihen muutoin ei ole estettä asiakirjojen julkisuudesta annetun lain säännösten nojalla (29.5. 1631 §).

Kivelän sairaalan reumaosaston henkilökunnan ja potilaiden kirjeen johdosta, joka koski vanhusten ja vammautuneiden pääsyn edistämistä joukkoliikennevälineisiin, kaupunginhallitus ilmoitti syyskuussa 1971 antaneensa palolaitoksen tehtäväksi hankkia erityiskalustoa vaikeavammaisten kuljetusta varten (24.1. 288 §).

Kivelän ja Hesperian sairaalain hammaslääkärin virka jätettiin täyttämättä ja sairaaloihin palkattiin yhteisesti konsultoiva hammaslääkäri Suomen Hammaslääkärili-

ton ohjepalkkioiden mukaisin palkoin v:n 1972 loppuun (23.10. 2977 §).

Marian sairaala. Sisätautien osaston ylläkirille prof. Carl August Hernbergille myönnettiin ero ylläkirin virasta 1.1.1973 lukien (23.10. 2972 §).

Marian sairaalan sairaansijamääräksi vahvistettiin 417 siten, että 155 sisätautiosaston sairaansijaa on Laakson sairaalassa. Lääkintöhallituksen hyväksyttyä mainitun sairaansijajärjestelyn palkattiin tp. osastolääkäri valtion A 29 pl:n mukaisin kuukausipalkoin ajaksi 1.9.—31.12. (26.6. 1983 §, 4.9. 2418 §, 25.9. 2667 §).

Ajaksi 1.9.—31.12. palkattiin neljä 13. pl:n tilapäistä sairaanhoitajaa ja neljä 9. pl:n tilapäistä apuhoitajaa (19.6. 1809 §).

Hoitohenkilökunnan palkkaamiseksi osastotyöhön kriittisessä vaiheessa olevien potilaiden yövalvojiksi myönnettiin 60 000 mk (29.5. 1633 §).

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoitti hyväksyneensä sairaalan ensiapupoliklinikan laajennuksen perustamis- ja toimintasuunnitelman ja kaupunginhallitus hyväksyi ko. poliklinikan laajennuksen 28.1.1971 päivätyt pääpiirustukset (21.2. 611 §, 11.12. 3519 §, 5.6. 1713 §).

Sosiaali- ja terveysministeriö oli hyväksynyt Marian sairaalan laajennussuunnitelman saatuaan lisäselvityksen ko. suunnitelman soveltuvuudesta kansanterveystyön vastaaviin suunnitelmiin. Niiden mukaisesti Lauttasaa- ren yhteiskoulun entiseen kiinteistöön perustettaisiin 100 sairaansijaa käsittävä yleislääkärijohtoinen hoito-osasto väliaikaisena v:n 1973 loppuun, mihin mennessä kaupungin olisi selvitettävä toiminnan liittyminen kansanterveyslaissa tarkoitettuun sairaan- ja terveydenhoitoon. Boijen sairaalan 10 sairaansijan vuokrauksen osalta suunnitelma hylättiin. Kaupunginhallitus tyytyi päätökseen (6.3. 773 §, 2.10. 2735 §).

Lauttasaa- ren osaston kiinteistömenoja varten myönnettiin 132 510 mk (31.1. 386 §).

Leikkausosaston laajentamisen ja toimin-

nan tehostamisen yhteydessä tarvittavia kalustohankintoja varten myönnettiin 96 790 mk (20.3. 887 §, 20.11. 3281 §).

Apuhoitaja Mirja Lehto oli ikälisää koskevassa asiassa toimittanut hakemuksensa lääninhallitukselle, joka päätti olla ottamatta asiaa tutkittavaksi, koska kaupungin virkasäännön mukaan palkkalautakunta ratkaisee lasketaanko ikälisään oikeuttavaksi palvelusajaksi aika, jonka viranhaltija on ollut toisen kunnan palveluksessa työsopimussuhteessa samankaltaisissa tehtävissä. Korkein hallinto-oikeus hyväksyi päätöksen (3.1. 82 §, 12.6. 1794 §, 25.9. 2660 §).

Palkkalautakunta myönsi 1.9.1971 tekemällään päätöksellä Marian sairaalan erikoissairaanhoitaja Kirsti Mäkelälle 50%:n palkkaedut hänelle osaston- ja apulaisosastonhoitajien täydennysoppijaksolle osallistumisista varten myönnetyn virkavapauden ajalta. Tätä päätöstä palkkalautakunta muutti 10.11. 1971 tekemällään päätöksellä siten, että anojalle myönnettiin virkavapauden ajalta 20%:n palkkaedut, koska hän ei ollut suorittanut erikoissairaanhoitajille ja apulaisosastonhoitajille tarkoitettua erikoiskoulutusta, mitä oli pidetty edellytyksenä 50%:n palkkaetujen maksamiselle, vaan oli saanut erikoissairaanhoitajan pätevyyden lääkintöhallituksen päätöksellä pelkästään työkokemuksen nojalla. Mäkelä valitti asiasta kaupunginhallitukselle. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi oikeuskäytännössä katsotun, että kunnallisten viranomaisten päätökset, joilla joillekin henkilöille perustetaan oikeuksia tai suodaan etuja eivät ole peruutettavissa eikä muutettavissa eikä palkkalautakunta niin ollen olisi saanut muuttaa aikaisempaa päätöstään asianomaisen vahingoksi. Täten kaupunginhallitus päätti kumota palkkalautakunnan 10.11.1971 tekemän päätöksen ja jättää voimaan asiasta 1.9.1971 tehdyn päätöksen (10.4. 1120 §).

Vuonna 1970 kuollut rakennusmestarinleski Agnes Udd jätti testamentillaan omaisuutensa Marian sairaalalle. Kun hänen puo-

lionsa Matias Udd kuoli jo v. 1921, eikä pesää, johon sisältyi eräitä kiinteistöjä, silloin selvitetty, oli pesänselvittäjä määrättävä selvittämään myös rak.mest. Uddin kuolinpesä. Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian lainopillista osastoa pyytämään, että Helsingin raastuvanoikeus määräisi edesmenneen rak.mest. Matias Uddin pesänselvittäjäksi ja Uddin puolisojen pesänjakajaksi vanhemman oikeusneuvosmies Henrik Boehmin (10.4. 1123 §, v:n 1970 kert. s. 185).

Malmin sairaala. Valtion B 1 palkkausluokkaan kuuluvaan röntgenylilääkärin virkaan valittiin lääket.lis. Mauno Vesanto (28.2. 692 §, 6.3. 777 §).

Sairaalan fysikaaliselle osastolle palkattiin työsopimussuhteeseen apuhoitaja 9.pl:aa vastaavin palkkaeduin ajaksi 1.6.—31.12. (8.5. 1399 §).

Seuraavat tilapäiset viranhaltijat palkattiin Malmin sairaalaan ajaksi 1.9.—31.12.: A 24 pl:n apulaislääkäri, kaksi 13. pl:n sairaanhoitajaa ja 13. pl:n laboratoriohoitaja (19.6. 1809 §).

Itäinen lääkäriasema. Kaupunginhallitus määräsi, muuttaen 1969 tekemänsä päätöstä, että itäinen lääkäriasema on hallinnollisesti ja taloudellisesti sairaalaviraston alainen ja että sen tukisairaala kirurgian ja sisätautien osalta toimii Marian sairaala toistaiseksi ja kauintaan siksi, kunnes itäinen sairaala valmistuu (12.6. 1795 §).

Lääkäriaseman hankintoja sekä käyttömenoja varten myönnettiin 2 mmk ajaksi 1.1.—30.6. sekä 2 036 700 mk ajaksi 1.7.—31.12. (14.2. 543 §, 6.11. 3129 §).

Kaupunginhallitus päätti, että lääkäriaseman vastaavan lääkärin palkkausluokka olisi 1.1.1972 lukien valtion B 1 pl. sekä että laitoksen johtamisesta saadaan maksaa palkkiona 1.1.1973 lukien 300 mk/kk (3.1. 87 §, 13.11. 3199 §).

Lääkäriasemalle palkattiin seuraavat tilapäiset viranhaltijat: ajaksi 24.3.—31.12. toimistoapulainen (9. pl.), — ajaksi 1.5.—31.12.

kaksi puhelunvälittäjää, joista toinen osaaikainen (8. pl.), — ajaksi 1.11.—31.12. kemisti (A 29 pl.), varastonhoitaja (10. pl.) ja toimistoapulainen (8. pl.), — ajaksi 1.12.—31.12. kolme osastonhoitajaa (17. pl.), vastaava lääkintävoimistelija (17. pl.) ja erikoissairaanhoidtaja (15. pl.). Työsopimussuhteeseen palkattiin kone-esimies (18. pl.) 1.5. alkaen ja vastaava sähköasentaja (16. pl.) 1.10. alkaen (17.4. 1182 §).

Elintarvikekeskusta kehoitettiin järjestämään itäiselle lääkäriasemalle henkilökuntaruokailu ja kahviautomaatteja (20.3. 888 §).

Valtuutettu Ilkka Taipale esitti itäisen sairaalan toiminnallista suunnitelmaa ja huonetilaohjelmia koskevassa kirjeessään, että sairaala on ylimitoitettu laadullisesti ja määrällisesti kaupungin järkevän terveyden- ja sairaanhoidon kannalta. Kaupunginhallitus päätti lähettää tässä vaiheessa vt. Taipaleelle hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan lausunnon, jossa laajasti perusteltiin suunnitelluohjelmaa ja kiinnitettiin huomiota siihen, että rakentaminen tapahtuisi vaiheittain. Saatuaan kaikki suunnitelmaa koskevat lausunnot kaupunginhallitus ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi (10.1. 155 §).

Hesperian sairaala hyväksyttiin opetussairaalaksi lastenpsykiatrian alalla (23.5. 1566 §, 7.8. 2088 §).

Sairaalan sairaansijamäärä vahvistettiin 1.1.1972 lukien 628:ksi ja puoliavomien hoitopaikkojen määrä 186:ksi sekä 1.11. lukien sairaansijamäärä 604:ksi ja puoliavomien hoitopaikkojen määrä 228:ksi (7.2. 455 §, 6.3. 771 §, 9.10. 2814 §, 6.11. 3131 §).

Lääkintöhallitus suostui erikoissairaanhoidajan palkkaamiseen mielensterveyslääkkeiden käytön, niillä saadun hoitotuloksen ja sivuvaikutusten seuraamista varten (13.3. 839 §, 14.8. 2175 §).

Ehkäisevän työterveydenhuollon aloittamista varten palkattiin 15.10. lukien työsopimussuhteeseen toimistoapulainen 9. pl.:aa vastaavalla kuukausipalkalla (18.9. 2593 §).

Kylvettäjä (7. pl.) Kirsti Vuori siirrettiin 5. pl.:aan kuuluvaan sairaala-apulaisen virkaan 13.9. lukien. Henkilökohtaisen palkanlisan suorittamisesta tehtäisiin esitys valtuutolle (11.12. 3524 §).

Psykologiharjoittelijoiden palkkauksen järjestämiseksi 31.10.1972 saakka myönnettiin kaupunginhallituksen 29.11.1971 tekemän päätöksen mukaisesti enintään 13 992 mk (20.11. 3282 §).

Sairaalan B-tornitalon osastojen henkilökunta sai oikeuden käyttää kokeilunluonteisesti v:n 1973 ajan virkapukujen sijasta omia mekkoasuja, joiden huollosta henkilökunta itse vastaa (20.11. 3286 §).

Sairaalalautakunta suoritti Helsingin sairausvakuutustoimistolle 144 mk:n suuruisen korvauksen erälle sairaalan potilaalle maksetuista päivärahoista (yjsto 11.4. 5673 §).

Nikkilän sairaala. Kaupunginhallitus kumosi apulaisylivoitaja Hilka Pranttilan valituksen johdosta sairaalalautakunnan tekemän päätöksen valt.kand. Kauko Virtasen valitsemisesta sairaalan talouspäällikön virkaan (27.11. 3347 §).

Lääkintöhallitus ilmoitti hyväksyneensä sairaalakäyttöön Nikkilän sairaalan rakennuksen n:o 32 (7.2. 456 §, 24.4. 1256 §).

Uuden 200-paikkaisen osatorakennuksen rakentamisesta sairaalan alueelle luovuttiin (7.8. 2087 §).

Nikkilän sairaalan rakennuksen n:o 10 suunnittelua varten myönnettiin enintään 80 000 mk (28.8. 2340 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi sairaalan pohjavedenottamon suoja-alue-suunnitelman kehottaen kaupunginkanslian lainopillista osastoa pyytämään, että Länsi-Suomen vesioikeus määräisi suunnitelman mukaisen suoja-alueen pohjavedenottamosta saatavan veden suojelemiseksi pilaantumiselta (31.1. 383 §).

Sähkölaitokselta siirrettiin Nikkilän sairaalalle porrasauto ja palolaitokselta sairaalan hallintaan paloauto siihen kiinteästi kuuluvine välineistöineen (yjsto 26.1. 5185 §, 11.4. 5675 §).

2. Kaupunginhallitus

Röykän sairaalan rakennuksen n:o 1 peruskorjauksen huonetilaohjelma hyväksyttiin (7.2. 454 §).

Piritan sairaalan perustamiskustannuksiin saatu valtionapu 72 250 mk, päätettiin palauttaa mielisairasasetuksen 49 §:n mukaisesti, koska hoitolaitos oli v. 1970 lopettanut toimintansa (7.2. 457 §).

Psykiatrisen avohoidon kehittämistä koskevassa kirjeessään lääkintöhallitus totesi psykiatrisen terveydenhuollon muodostuneen liian sairaalakeskeiseksi. Tehostamalla psykiatristen huoltotoimistojen työskentelyä, järjestämällä psykiatrisia palveluja yleissairaaloiden yhteyteen, kiinnittämällä huomiota hyvin organisoituun kotisairaanhoidon sekä asuntolatoimintaan parannettaisiin avohoitomahdollisuuksia, jotka olivat tässä tilanteessa riittämättömät. Suojatyötoiminnan tarve ja mahdollisuudet olisi selvitettävä, samoin lasten psykiatristen palvelusten puutteellisuus. Lääkintöhallitus pyysi suunnittelemaan psykiatrisen avohoidon kehittämiseksi vuosien 1972—1976 aikana.

Hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan pohjoisen alueen psykiatrisen huoltokeskukseen suunnittelua varten asettama työryhmä sai työnsä valmiiksi 1969 sekä laati samalla kokonaissuunnitelman kaupungin psykiatrisen sairaanhoidon järjestämiseksi. Suunnitelmassa arvioitiin eri hoitomuotojen tarve vuoteen 1983 mennessä, jolloin kaupungin väkiluvun laskettiin olevan 600 000. Ohjelman mukaan sairaansijoja olisi vähennettävä 162 paikalla, puoliavoimen ja avohoidon lisääntyessä. Päiväsairaanhoidopaikkoja tulisi 166 lisää ja kotihoito laajenisi kolminkertaiseksi. Asuntolapaikkojen määrää lisättäisiin 135:llä sekä poliklinikkatoiminta laajennettaisiin kaksinkertaiseksi nykyiseen verrattuna.

Kaupunginhallitus lähetti lääkintöhallitukselle hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan, sairaalalautakunnan ja kaupunginallituksen kasvatusneuvolajaoston asiasta antamat lausunnot, joissa esitettyjen suuntaviivo-

jen pohjalta avohoitoa pyrittäisiin kehittämään vuosien 1972—1976 aikana (24.1. 297 §).

Tuberkuloosin vastustamistyön ja hoidon uudelleen järjestelyä pohtineen komitean mietinnössä korostettiin, että tuberkuloosin hoidossa olisi pyrittävä yhä enemmän avohoittoon.

Mietinnössä pyrittiin selvittämään sairaansijojen tarve sekä kiinnitettiin huomiota potilaiden sosiaaliseen asemaan, joukkotarkastusten suorittamiseen, lääkärikoulutukseen ym.

Kaupunginhallitus antoi lääkintöhallitukselle sairaalalautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon, jossa todettiin, että mietinnössä esitettyä keskuspoliklinikkaa koskevalta osalta tilanne on ollut Helsingissä jo kauan ehdotetun kaltainen, koska täällä toimii vain yksi tuberkuloositoinen, joka sijaitessaan Laakson sairaalan yhteydessä voi käyttää hyväkseen keskussairaalatasoa vastaavia röntgen- ja laboratoriapalveluksia (5.6. 1714 §).

Laakson sairaala. Lääkintöhallitus vahvisti Laakson sairaalan sairaansijamääräksi 372 siten, että 217 on tuberkuloosi- ja keuhkosaston sairaansijoja ja 155 Marian sairaalalle kuuluvia sisätautien sairaansijoja (26.6. 1983 §, 25.9. 2667 §).

Laakson sairaalan laajennuksen suunnittelua varten myönnettiin enintään 70 000 mk (28.8. 2340 §) sekä läntisen potilasrakennuksen viimeistelyitä varten 456 000 mk (8.5. 1400 §).

Sairaalalautakunta oikeutettiin siirtämään Laakson sairaalan hallinnollinen kirjanpito kokeilunluonteisesti tietojenkäsittelykeskuksen hoidettavaksi ja ko. tarkoitukseen myönnettiin 15 100 mk (26.6. 1895 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä lääninhallituksen päätöksiin, jotka koskivat Laakson sairaalan sisätautiosastojen kunnossapito- ja käyttökustannusten valtionavustusta v. 1964 sekä sairaalan kunnossapito- ja käyttökus-

tannusten valtionavustusta v. 1965 ja 1967 (21.2. 614, 615 §, 18.12. 3609).

Helsingin yliopistollinen keskussairaala. Rahatoimistoa kehoitettiin suorittamaan Helsingin yliopistollisen keskussairaaliiton lähettämien laskujen mukaisesti keskussairaaliitolle suoritettavien v:n 1972 pääomame-
nojen kolme ennakoerää vastaavasti 10.1., 10.4. ja 10.7. mennessä yht. 1 609 082 mk sekä v:n 1969 ja 1970 tileiltä laskujen mukaisesti yhteensä 1 728 320 mk (10.1. 157 §, 4.4. 1048 §, yjsto 5.7. 6207 §, 18.10. 6729 §).

Samaten rahatoimistoa kehoitettiin suorittamaan viimeistään 11.11. mennessä sairaalan hoitopaikkoihin v:n 1971 aikana käytetyistä perustamiskustannuksista kaupungin varaimien sairaansijojen osalta 683 mk (28.8. 2341 §).

Yliopistollisen keskussairaaliiton liittohallitus ilmoitti keskussairaaliiton ostaneen 19.6. Syöpäsäätiöltä Radium-kodin. Lääkintöhallitus vahvisti Radium-kodin sairaansijamääräksi 60. Keskussairaalan kokonaissairaansijamäärä oli 1.7. lukien 3 237. Liittohallitus vahvisti em. sairaansijojen käyttöoikeuden jakautumisen 1.7. lukien siten, että kaupungin osuus oli 1 777, muiden jäsenkuntien 718 ja ulkokuntalaisten 742 sairaansijaa (4.9. 2414 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi keskussairaaliiton liittohallituksen ilmoitukset tilintarkastajien vaalista ja hallintojohtajan viran täyttämisestä. Hallintojohtaja Asteljoen siirryttyä eläkkeelle valittiin virkaan 1.8.1973 alkavaksi 5-vuotiskaudeksi lääket. ja kir.tri Ilkka Väänänen (4.12. 3434 §).

Lääkäriambulanssitoiminnan jatkaminen. Kaupunginhallitus päätti esittää Helsingin yliopistollisen keskussairaaliiton liittohallitukselle, että lääkäriambulanssitoimintaa jatkettaisiin Meilahden sairaalan päivystyspoliklinikan yhteydessä liittohallituksen esityksen pohjalta kaupungin kustantamana ja että kaupunginhallitukselle tehtäisiin yksityiskohtainen esitys toimintaan liittyvistä järjestelyistä ja kustannuksista. Sairaalamaut-

kuntaa kehoitettiin huolehtimaan lääkäriambulanssitoimintaan liittyvistä neuvotteluista, sopimuksen laatimisesta ja muusta asian valmistelusta sekä tekemään kaupunginhallitukselle esitykset tarvittavista määrärahoista (17.1. 250 §, 24.1. 298 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle, että tämä vastaanottaisi Suomen Sydäntautiliiton kaupungille lahjoittaman sydänambulanssin myöhemmin tehtävässä esityksessä tarkemmin ilmoitettuihin välineistöineen (6.3. 778 §).

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi kirjeen, jossa Helsingin yliopistollisen keskussairaaliiton liittohallitus ilmoitti hyväksyneensä sopimuksen lääkäriambulanssitoiminnan järjestämisestä, antoi toimintaohjeita ja ilmoitti, että Meilahden sairaalan sydäntutkimusosaston osastonylilääkäri Pentti Silta-
nen oli nimetty lääkäriambulanssitoiminnan yhdysmieheksi keskussairaalan puolesta (4.9. 2415 §).

Kätilöopisto. Ammattikasvatushallitus pyysi lausuntoa Kätilöopiston ja Kätilöopiston sairaalan välisistä huonetilojen vaihdosta, jonka avulla vajaakäytössä oleville huonetoille saataisiin tarkoituksenmukaisempi käyttö. Kaupunginhallituksella ei ollut huomauttamista ko. vaihtoa vastaan. Opetusministeriö hyväksyi asiaa koskevan sopimuksen 1.11.1972 ja kaupunginhallitus päätti omalta osaltaan hyväksyä sen (18.9. 2591 §, 4.12. 3433 §).

Lääkintöhallitus totesi kirjeessään, ettei ollut tarkoituksenmukaista, että valtio jatkuvasti hoitaisi Kätilöopiston sairaalaa, kun yleissairauksien hoitamiseksi tarvittavan sairaalahoidon järjestäminen oli säädetty kunnille kuuluvaksi tehtäväksi. Koska kaupunki tarvitsi lisää sairaansijoja, olisi lääkintöhallituksen mielestä ollut aiheellista selvittää mahdollisuudet siihen, että ko. sairaala siirtyisi kaupungille.

Sairaalamautakunta totesi lausunnossaan, että taloudelliselta kannalta sairaalaa koskeva sopimus oli kaupungille edullisempi kuin

2. Kaupunginhallitus

sellaiset uudet sopimukset, jotka perustuisivat voimassa olevan sairaalalainsäädännön periaatteelle. Lisäksi oli ilmeistä, että kaupungin tai mahdollisen kuntainliiton omistamana sairaalan käyttökustannukset nimenomaan henkilökunnan osalta tulisivat kasvamaan. Sairaanhoidollista lisäkapasiteettia ei ilmeisesti saataisi paljoa lisää, koska kaupunki jo käytti sekä sairaalan että poliklinikan koko kapasiteetista 2/3 ja koska sairaalan muita käyttäjäkuntia ei ilmeisesti lähitulevaisuudessa saataisi luopumaan sairaalan käytöstä. Sairaala on kuitenkin kaupungille niin tärkeä, että mikäli valtion toimesta sairaalan omistus-, käyttö- tai maksusuhteita vastaisuudessa muutettaisiin, kaupungin olisi pyrittävä varmistamaan käyttöoikeutensa sairaalaan vähintään entisessä laajuudessa.

Hoitolaitosten suunnittelutoimikunta totesi, ettei kaupunki tulisi saamaan tästä ostosta ainakaan välitöntä hyötyä. Sairaalan saneeraus tulisi huomattavan kalliiksi. Pyrkimys lääketieteen erikoisalojen entistä läheisempään yhteistyöhön ei toteutuisi, koska kaupungin omat synnytyspaikat keskittyisivät ko. kiinteistöön, ilman että sinne voitaisiin sijoittaa riittävän monipuolista naisten- ja lastentautien tutkimus- ja hoitomahdollisuutta.

Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa lääkintöhallitukselle, että kaupunki oli valmis neuvottelemaan Kätilöopiston sairaalaan liittyvistä järjestelyistä ja että Espoon kaupungin ja Vantaan kauppalan edustajien tulisi osallistua näihin neuvotteluihin. Kaupungin puolesta nimettiin neuvottelijoiksi apul.kaup.joht. Aarne K. Leskinen ja sairaalatoimen toim.joht. Reino Oksanen (9.10. 2817 §, 16.10. 2884 §).

Kellokosken sairaala. Vantaan kauppalanhallituksen tiedustelun johdosta päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunki tässä vaiheessa voinut myydä sen käytössä olevia Kellokosken sairaalan sairaansijoja (17.1. 247 §).

Samoin päätettiin ilmoittaa Karjaan kaupalanhallitukselle, ettei kaupunki ollut halukas myymään *Meltolan sairaalan* sairaansijoja (27.3. 975 §).

Sairaalalautakunta oikeutettiin suorittamaan *Boijen sairaalan* sairaansijojen vuokraamisesta aiheutuneet menot (21.2. 608 §).

Toipilaskoti Jokelan toipilaspaikkojen käyttämisestä aiheutuviin kustannuksiin kehoitettiin sairaalalautakuntaa käyttämään enintään 310 000 mk (14.2. 488 §).

Veikkolan parantola. Suomen Mielenterveysseura anoi avustusta parantolan potilaiden jälkihoitotoimintaa varten. Kokeilu- luonteisena aloitettu toiminta oli sittemmin muodostunut pysyväksi.

Sairaalalautakunta totesi lausunnossaan seuran jo saaneen kertomusvuonna avustusta sekä Veikkolan parantolan toimintaa että itsemurhapreventiokeskuksen toimintaa varten. Kun lisäksi psykiatrisen huoltotoimiston yhteydessä toimi kaupungin oma jälkihuolto- toimisto, katsoi kaupunginhallitus, ettei anomus antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (6.3. 772 §).

Sairaalalautakunta esitti sopimuksen tekemistä Suomen Mielenterveysseuran kanssa psykiatristen potilaiden lyhytaikaisesta kuntoutushoidosta Veikkolan parantolassa. Kaupunginhallitus päätti, ettei esitys antanut siinä vaiheessa aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että lääkintöhallitukselta tiedusteltaisiin, saataisiinko Veikkolan parantolan ja työklänikan käytöstä ko. sopimuksen perusteella aiheutuviin kustannuksiin mielisairaslain mukaista valtionapua (16.10. 2880 §).

Jäsenmaksut. Yleisjaosto kehotti rahatoimistoa suorittamaan seuraavat jäsenmaksut: Paikallissairaalain Liitolle 53 880 mk, International Hospital Federationille v:n 1972 jäsenmaksun ja Tuberkuloosipiirien Liitolle 14 565 mk (yjsto 2.2. 5248 §, 9.2. 5282 §, 20.4. 5735 §).